

NEW WORKER TIMES

ΚΤΑ - ΚΙΝΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΚΗ
ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ /
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ
2022-2023

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΕΩΝ ΣΤΗ WOLT
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ
ΔΟΥΛΕΥΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΤΕΛΕΙΩΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ / ΝΟΜΑΔΕΣ 2016-2022
ΚΑΤΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ / ΣΤΗΝ ΟΥΡΑ ΕΝΟΣ ΑΤΜ

EDITORIAL

Οι έννοιες εργατική τάξη και ταξική πάλη θεωρούνται σήμερα, από πολλούς και πολλές, ξεπερασμένες. Ακόμη χειρότερα, μέσα σε αυτήν τη συγκυρία της κινηματικής άμπωτης, έχει εδραιωθεί η αντίληψη ότι δε δίνονται αγώνες, ούτε επιτυγχάνονται νίκες. Τα πράγματα όμως, δεν είναι έτσι. Η ταξική πάλη συνεχίζει να υφίσταται είτε τη βλέπουμε, είτε όχι. Μικροί και μεγάλοι αγώνες ξεσπούν ανά διαστήματα, άλλοτε αθόρυβα άλλοτε καταφέρνοντας να αποσπάσουν δημοσιότητα. Όλοι τους σημαντικοί, διαμορφώνουν τόσο τη σημερινή πραγματικότητα όσο και τη μελλοντική.

Ως *Κινήσεις για την Ταξική Αυτονομία*, θεωρούμε σημαντική τη διάδοση αυτών των αγώνων, που θα βοηθήσει να ανακαλύψουμε ξανά τη βαρύτητα που έχει για τους εκμεταλλευόμενους η συλλογική δράση και οργάνωση, μαθαίνοντας από αυτούς, κερδίζοντας το συλλογικό θάρρος που τόσο χρειαζόμαστε. Η πρωτοβουλία *New Worker Times* είναι μια μικρή συμβολή από μεριάς μας, για μια μεγάλη υπόθεση. Για την όξυνση του ταξικού ανταγωνισμού.

Web | taksiki-autonomia.net

Facebook | [taksikiautonomia](https://www.facebook.com/taksikiautonomia)

Twitter | [@kiniseisGiaTA](https://twitter.com/kiniseisGiaTA)

Youtube | [@taksiki-autonomia](https://www.youtube.com/channel/UCtaksiki-autonomia)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΕΩΝ ΣΤΗ WOLT

Τον περασμένο μήνα προστέθηκε άλλη μια αγωνιστική στιγμή στο επάγγελμα της διανομής. Οι εργαζόμενοι διανομείς της Wolt προχώρησαν σε μια τετραήμερη απεργία με σχεδόν καθολική συμμετοχή. Από την Πέμπτη 30/3 έως και την Κυριακή 2/4, οι εργαζόμενοι γυρνούσαν με μοτοπορείες το κέντρο της Αθήνας, κάνοντας μεγάλα δρομολόγια καλύπτοντας κεντρικούς οδικούς άξονες της πόλης, ενώ πραγματοποιούσαν επαναλαμβανόμενες συγκεντρώσεις έξω από τα γραφεία της εταιρίας στη Μιχαλακοπούλου. Πρόκειται για μια πρωτόγνωρη απεργία χωρίς την πρωτοβουλία και τη νομική κάλυψη κάποιου σωματείου, καθώς ξεκίνησε από τις συζητήσεις στην πιάτσα της δουλειάς και αποφασίστηκε μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα που χρησιμοποιούν οι διανομείς μεταξύ τους. Στη Wolt εργάζεται μεγάλος αριθμός μεταναστών, κυρίως από το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές, σε ακραία εξοντωτικά ωράρια ώστε να βγαίνει το μεροκάματο και

ήταν και εκείνοι που σήκωσαν το μεγαλύτερο βάρος και την ευθύνη της απεργίας αυτής. Ο λόγος της απεργίας ήταν πως η εταιρία έχει μειώσει (για άλλη μια φορά) τις τιμές ανά παραγγελία και έχει καταργήσει μια σειρά από bonus, μειώνοντας σημαντικά το εισόδημα όσων διανομικών εργάζονται για αυτήν. Μάλιστα, από το Γενάρη του 2023 λαμβάνουν χώρα απεργίες και κινητοποιήσεις των διανομικών της Wolt σε όλη την Ευρώπη, ενάντια στο νέο σύστημα πληρωμών που έχει εισάγει η εταιρία, με το οποίο έχει μειώσει σημαντικά τις αμοιβές.

Λίγες μέρες μετά τη λήξη της απεργίας ακολούθησε συνέλευση των εργαζομένων με τα σωματεία τους για τη συνέχιση του αγώνα. Δυστυχώς η σύνθεση της συνάντησης αυτής δεν είχε καμία σχέση με τη σύνθεση των διανομικών απεργών κατά τη διάρκεια των κινητοποιήσεων, καθώς η συνάντηση είχε μικρή συμμετοχή, και το κομμάτι των μεταναστών απουσίαζε εντελώς. Μένει να δούμε πόση απήχηση θα έχει στο σύνολο των εργαζομένων η συνέχιση των απεργιακών

κινητοποιήσεων που αποφασίστηκε για τις 29 και 30 Απρίλη με αποκορύφωμα την 1η Μάη όπου θα πραγματοποιηθεί συγκέντρωση στη συμβολή Αλεξάνδρας και Κηφισίας και θα ακολουθήσει μοτοπορεία. Το επιχειρησιακό σωματείο της efood (Σωματείο Εργαζομένων EFOOD Π. Αττικής) έβγαλε επίσης απεργιακό κάλεσμα στο σημείο την ίδια ώρα. Τα αιτήματα των εργαζομένων είναι:

1. Καμία μείωση των αποδοχών ανά παραγγελία, επαναφορά των αποδοχών στα επίπεδα του Μάρτη 2022 με αποζημίωση 0,40 /χλμ από το πρώτο μέτρο.
2. Να σταματήσει η αδήλωτη εργασία. Συμβάσεις αορίστου χρόνου απευθείας με τη Wolt με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα σε όσους διανομείς εργάζονται μέσω έμμεσου εργοδότη.
3. Χορήγηση όλων των απαραίτητων Μέσων Ατομικής Προστασίας (κράνος, μπουφάν μηχανής, εξοπλισμός). Να τηρηθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας.

ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΤΗ WOLT

Αυτή τη στιγμή στην εν λόγω εταιρία υπάρχουν δύο εργασιακά καθεστώτα. Το ένα είναι να εργάζεσαι ως freelancer, δηλαδή ως ελεύθερος επαγγελματίας ανοίγοντας βιβλία, και το δεύτερο είναι να εργάζεσαι ως μισθωτός για διαχειριστή στόλου. Οι διαχειριστές στόλου είναι ελεύθεροι επαγγελματίες που δύναται να απασχολούν δεκάδες διανομείς, παίρνοντας ένα σεβαστό ποσοστό από τις παραγγελίες που παραδίδει ο “υποστόλος” τους. Ως μισθωτοί για διαχειριστές στόλου εργάζονται κυρίως μετανάστες και όπως φανταζόμαστε επικρατεί φοβερή εκμετάλλευση με μαύρη και ανασφάλιστη εργασία, με τους διαχειριστές στόλου να κερδίζουν τίμια τον τίτλο του δουλέμπορου..

Οι ψηφιακές πλατφόρμες εμφανίστηκαν στην Ελλάδα μόλις το 2018 με τον ερχομό της efood, μιας θυγατρικής της γερμανικής πολυεθνικής εταιρίας delivery hero. Το 2019 κάνει την εμφάνισή της και η Wolt, η οποία ιδρύθηκε το 2015 στη Φιλανδία και από τότε έχει επεκταθεί σε 23 χώρες. Πριν από περίπου ενάμιση χρόνο εξαγοράστηκε από την αμερικανική DoorDash. Στην Ελλάδα η Wolt ξεκίνησε από λίγες περιοχές της Αθήνας με διανομή φαγητού και καφέ και πλέον έχει επεκταθεί σε όλο το λεκανοπέδιο, ενώ συνεχίζει σταδιακά να αναπτύσσεται σε ολόενα και περισσότερες επαρχιακές πόλεις. Μάλιστα πέραν του καφέ και φαγητού επεκτείνεται και σε όλη την αγορά παρέχοντας και άλλες υπηρεσίες διανομής όπως σε σούπερ μάρκετ ή καταστήματα ηλεκτρικών ειδών.

Για πρώτη φορά λοιπόν, πριν από περίπου 4 χρόνια οι διανομείς στη χώρα εργάστηκαν για μια επιχείρηση αποκαλούμενοι ως συνεργάτες (partners), εγκαινιάζοντας ένα εργασιακό καθεστώς ιδιαίτερα επικίνδυνο για τα εργασιακά κεκτημένα στο επάγγελμα της διανομής και όχι μόνο. Και ενώ στο εξωτερικό το συγκεκριμένο καθεστώς εργασίας έχει καθιερωθεί για τη διανομή προϊόντων, στην ελληνική περίπτωση οι ψηφιακές πλατφόρμες προσγειώθηκαν πάνω σε μια εργασιακή συνθήκη, όπου οι διανομείς εργάζονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας, απευθείας για μικρούς ή μεγάλους εργοδότες σε καταστήματα ή εταιρίες κούριερ.

Οι ψηφιακές πλατφόρμες για να προσελκύσουν εργατικό δυναμικό διαφημίζουν την ευελιξία στο ωράριο και τη δουλειά με το κομμάτι με υψηλές αποδοχές. Πώς φτάνουμε όμως από αυτήν την πολλά υποσχόμενη συνθήκη σε αγώνες και δικαστικές αγωγές των εργαζομένων ενάντια στις εταιρίες πλατφόρμες παγκοσμίως; Το τυράκι της φαινομενικής ευελιξίας ωραρίου έρχεται να προσκρούσει πάνω στη σκληρή πραγματικότητα όπου για να βγαίνει ένα αξιοπρεπές μεροκάματο η επιλογή του ωραρίου καταλήγει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της εταιρείας, σύμφωνα με τις ώρες και τις μέρες αιχμής. Αυτό σημαίνει, ότι παρά την ελευθερία επιλογής ωραρίου, καταλήγεις να «επιλέγεις» συνεχώς να εργάζεσαι βράδια,

Κυριακές, αργίες ή με δύσκολες καιρικές συνθήκες... όπου τα μπόνους και οι τιμές ανά παραγγελία είναι πιο υψηλές. Όσον αφορά τις υψηλές αποδοχές ενός συνεργάτη σε ψηφιακή πλατφόρμα, η ιστορία είναι γνωστή στο εξωτερικό εδώ και χρόνια, επαναλαμβάνεται σε όλες τις εν λόγω εταιρίες και αυτό είναι που συμβαίνει και αυτή τη στιγμή στη Wolt σε πανευρωπαϊκό επίπεδο..

Οι εταιρίες αυτές, όταν ξεκινούν να στήνουν το “στόλο” τους, (όπως ονομάζουν το εργατικό δυναμικό της διανομής), ξεκινούν με αρκετά υψηλές πληρωμές ανά παραγγελία και μια σειρά από bonus. Στην ελληνική περίπτωση, που οι εργαζόμενοι διανομείς είχαν πάντα να αντιμετωπίσουν τις εργοδοτικές αυθαιρεσίες στα σουβλατζίδικα και τα καφέ στα οποία εργάζονταν ανασφάλιστοι και υποδηλωμένοι, μια νέα εργασιακή εμπειρία με άμεσες και μεγάλες απολαβές φάνταζε ιδανική.

Στην πραγματικότητα βέβαια εάν συγκρίνει κανείς στο πέρας ενός έτους:

- τις μισθολογικές αποδοχές στη Wolt ως αυτοαπασχολούμενου συνεργάτη αφαιρώντας από τα συνολικά έσοδα όλα τα έξοδα που προκύπτουν: ασφάλιση, κρατήσεις εφορίας, έξοδα για χρήση και συντήρηση του οχήματος (δηλαδή από ΚΤΕΟ και ασφάλιση οχήματος μέχρι σέρβις και έκτακτες βλάβες που προκύπτουν) και τα καύσιμα που καταναλώνει,
- με αυτές του μισθωτού με εξαρτημένη σχέση εργασίας που λαμβάνει όλα τα νόμιμα: προσαύξηση 75% τις Κυριακές, προσαύξηση 25% μετά τις 22:00, υπερεργασίες και υπερωρίες, Δώρο Χριστουγέννων, Δώρο Πάσχα, επίδομα αδείας και επίδομα μη ληφθείσας αδειάς,

τότε θα αντιληφθεί πως ένας ελεύθερος επαγγελματίας παίρνει τα ίδια ή λιγότερα (ανάλογα με τις αποδοχές ανά παραγγελία), από έναν μισθωτό που εργάστηκαν ακριβώς τις ίδιες ώρες και μέρες. Μόλις λοιπόν οι εταιρίες αυτές στήσουν το στόλο τους και καταφέρουν να εδραιωθούν στην αγορά, τότε οι τιμές πέφτουν. Την ώρα δηλαδή που η Wolt διαφημίζει τα εκατομμύρια που βγάζει τζίρο, την ώρα που επεκτείνεται σε κάθε επιχειρηματική ευκαιρία και προσελκύει επενδυτές, οι τιμές ανά παραγγελία μειώνονται και τα bonus εξαφανίζονται. Και γιατί όχι άλλωστε, αφού δεν έχει να λογοδοτήσει σε καμία νομοθεσία περί πληρωμής των «συνεργατών» της.

Έχουμε λοιπόν εργαζόμενους που: **α)** εργάζονται ως διανομείς για μια συγκεκριμένη εταιρία, **β)** η εταιρία τους πληρώνει ανά παραγγελία, **γ)** η τιμή διάθεσης των

υπηρεσιών καθώς και η αμοιβή για την υπηρεσία που παρέχουν καθορίζονται αποκλειστικά από την εταιρία, **δ)** είναι υποχρεωμένοι να φορούν τα διακριτικά της εταιρείας και να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς της, **ε)** δε δύναται να απορρίπτουν παραγγελίες χωρίς συνέπειες, **ζ)** παρακολουθούνται και αξιολογούνται μέσω αλγορίθμου με τιμωρητικές πρακτικές τερματισμού βάρδιας ή υποβάθμισης στο rank system σε περιπτώσεις “μειωμένης αποδοτικότητας”.

Επειδή όμως έχουν το δικαίωμα να διαλέγουν τις βάρδιες τους δε θεωρείται ότι έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας. Βαφτίζονται αυτοαπασχολούμενοι συνεργάτες και παρά το γεγονός ότι η σχέση τους με την εταιρία είναι ακριβώς αυτή του εργαζόμενου και εργοδότη, δεν έχουν δικαίωμα σε σταθερό μισθό, ασφάλιση, δώρα, αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης, δώρα, προσαυξήσεις, αναρρωτική άδεια, και ένα σωρό άλλα μισθολογικά δικαιώματα που ως έξοδα κάθε εργοδότης ονειρεύεται να αποφύγει. Είναι ξεκάθαρο πως η freelance εργασία στην προκειμένη περίπτωση υποκρύπτει εξαρτημένη σχέση εργασίας.

Η ΥΠΟΘΕΣΗ E-FOOD ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ

Στο ίδιο μήκος κύματος προσπαθεί να κινηθεί και η ψηφιακή πλατφόρμα Efood, η όπως αναφέραμε και νωρίτερα θυγατρική της delivery hero που στο εξωτερικό δουλεύει αποκλειστικά με “συνεργάτες” και η οποία, ενώ στην Ελλάδα ξεκίνησε με μισθωτούς προσλαμβάνει πλέον μόνο freelancers. Παράλληλα, με διάφορους έντεχνους τρόπους, προσπαθεί να ωθήσει τους εργαζόμενους μισθωτούς να επιλέξουν το μοντέλο της freelance εργασίας.. Όλοι θυμόμαστε εκείνο το κατάπτυστο γράμμα που έστειλε μια μέρα του Σεπτεμβρίου του 2021 σε μερικές δεκάδες μισθωτούς διανομείς της, πως εάν θέλουν να συνεχίσουν να εργάζονται πρέπει να γίνουν freelancer και στο οποίο αποτυπώνονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα κίνητρα και οι μεθοδεύσεις των ψηφιακών πλατφορμών.

“Αγαπητέ Rider,

στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας του στόλου και της ευρύτερης στρατηγικής της εταιρείας, θα θέλαμε να σου προτείνουμε να συμμετάσχεις και εσύ στο σχήμα συνεργασίας freelancing. Θέλουμε να συνεχίσουμε τη συνεργασία μας αλλά με βάση τα παραπάνω και το batch σου (το οποίο προκύπτει από διάφορες απτίες), εκτιμούμε ότι θα ήταν καλύτερο να συνεχίσεις να εργάζεσαι ως freelancer. Θα έχεις την ευελιξία να διαμορφώσεις τις ώρες εργασίας σου και να αυξήσεις τις αποδοχές σου. Σε διαφορετική περίπτωση, θα θέλαμε να σε ενημερώσουμε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα ανανέωσης της υπάρχουσας σύμβασης. Παρακαλώ πολύ να μας ενημερώσεις άμεσα μέσω ticket για την αποδοχή του παραπάνω, προκειμένου να σε ενημερώσουμε για τα επόμενα βήματα.”

Οι εργαζόμενοι απάντησαν με μια δυναμική απεργία που θα θυμόμαστε για καιρό με την κοινωνία να στέκεται αλληλέγγυα μποϊκοτάροντας καθολικά την εφαρμογή. Καμία απόλυση δεν έγινε τότε και όσοι είχαν συμβάσεις με την εργολαβική Manpower κατάφεραν να περάσουν με συμβάσεις αορίστου απευθείας στην efood. Έκτοτε η εταιρεία ψάχνει άλλες μεθόδους να αυξήσει τον “αυτοαπασχολούμενο” στόλο της.

Ήταν το καλοκαίρι της ίδιας χρονιάς, όταν ο νόμος Χατζηδάκη φρόντισε ανάμεσα στα υπόλοιπα αντεργατικά άρθρα που έφερε με το νόμο 4808/2021 να ορθώσει μια ασπίδα προστασίας στο καθεστώς της ψευδούς αυτοαπασχόλησης με το άρθρο 69 στο οποίο αναφέρει πως: Η σύμβαση μεταξύ ψηφιακής πλατφόρμας και παρόχου υπηρεσιών τεκμαίρεται ότι δεν είναι εξαρτημένης εργασίας, εφόσον ο πάροχος υπηρεσιών δικαιούται, βάσει της σύμβασής του, σωρευτικά:

Α) Να χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει να προσφέρει. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται, ακόμη και αν η ψηφιακή πλατφόρμα αξιώνει οι υπεργολάβοι και υποκατάστατοι του παρόχου υπηρεσιών να έχουν υποβληθεί σε εκπαίδευση ή να φέρουν στολή ή να τηρούν τους όρους υγιεινής και ασφάλειας ή να έχουν τύχει των κατάλληλων εξετάσεων υγείας και γενικότερα να συμμορφώνονται προς τους γενικούς όρους παροχής υπηρεσιών, υγιεινής και ασφάλειας που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών, που συνδέονται συμβατικώς με τη συγκεκριμένη πλατφόρμα.

Β) Να επιλέγει τα διάφορα έργα που η ψηφιακή πλατφόρμα του προτείνει να αναλάβει ή να θέτει μονομερώς ο ίδιος τον μέγιστο αριθμό τέτοιων έργων που εκάστοτε θα αναλαμβάνει, ο οποίος μπορεί και να μεταβάλλεται, υπό την προϋπόθεση ότι πάντοτε καθορίζεται μονομερώς από τον ίδιο.

Γ) Να παρέχει τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του προς οποιονδήποτε τρίτο ή να εκτελεί έργα για οποιονδήποτε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων ανταγωνιστών της ψηφιακής πλατφόρμας.

Δ) Να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών του, εντός δεδομένων χρονικών πλαισίων, προσαρμόζοντάς τον στις προσωπικές του ανάγκες και όχι με βάση τα συμφέροντα της ψηφιακής πλατφόρμας.

Στη συγκεκριμένη νομοθεσία όμως σκοπίμως αποφεύγουν να αναφέρουν ή να υπολογίσουν ότι:

1. Η αλγοριθμική αξιολόγηση επηρεάζει εκβιαστικά τις επιλογές του εργαζόμενου.
2. Οι υπηρεσίες και προς οποιονδήποτε τρίτο (εταιρία πλατφόρμα ή όχι) είναι εξίσου γνώρισμα και ενός μισθωτού.
3. Οι ψηφιακές πλατφόρμες έχουν προσαρμόσει τις αυξημένες απολαβές στις ώρες και τις μέρες που χρειάζεται περισσότερο προσωπικό.

Ρίχνοντας μια ματιά σε διεθνές επίπεδο, όπου οι εταιρείες πλατφόρμες μετράνε πλέον πάνω από δεκαετία σε πολλούς κλάδους, έχουμε περιπτώσεις που οι εργαζόμενοι διανομείς λαμβάνουν μισθό πολύ κάτω του βασικού (!). Σε ολόενα και περισσότερες χώρες οι διανομείς αγωνίζονται, απεργούν και προσφεύγουν ενάντια στις εταιρείες πλατφόρμες ώστε να αναγνωριστεί η σχέση εξαρτημένης εργασίας. Αναδημοσιεύουμε από το site της Συνέλευσης Βάσης Εργαζομένων Οδηγών Δικύκλου μερικές από τις νίκες των διανομέων στο εξωτερικό:

Η Εισαγγελία στο Μιλάνο, το Φλεβάρη του 2021, επέβαλλε πρόστιμο ύψους 733 εκατομμυρίων ευρώ στις εταιρείες πλατφόρμες (JustEat, UberEats, Glovo και Deliveroo) επειδή οι εταιρείες δεν προσλαμβάνουν, με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, δηλαδή ως μισθωτούς, τους περίπου 60.000 διανομείς που απασχολούν. Η εισαγγελία έδωσε διορία 90 ημερών στις πλατφόρμες για να συμμορφωθούν με την εργατική νομοθεσία.

Στην Ισπανία από τον Αύγουστο του 2021 ισχύει ο λεγόμενος «Ley Rider» ή σε ελεύθερη μετάφραση ο νόμος για τους διανομείς. Ο νόμος «Ley Rider» αναγνωρίζει πως οι διανομείς στις εταιρείες πλατφόρμες εργάζονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας και σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται ελεύθεροι επαγγελματίες/freelancer. Η επιθεώρηση εργασίας στην Ισπανία επέβαλλε πρόστιμο ύψους 79,8 εκατομμύρια ευρώ, για την περίοδο 2018-2021, στην εταιρία Glovo (ανήκει στην Delivery Hero-μητρική της efood) επειδή απασχολούσε και συνεχίζει να απασχολεί τους περίπου 10.000 διανομείς σε Βαρκελώνη και Βαλένθια, ως freelancer και όχι ως μισθωτούς, όπως ορίζει η ισπανική νομοθεσία.

Στις 16 Ιανουαρίου 2023 το δικαστήριο του Τορίνο στην Ιταλία πήρε απόφαση για υπόθεση που αφορούσε 8 συναδέλφους που δούλευαν ως ψευδείς αυτοαπασχολούμενοι/ freelancers για την εταιρία Glovo (θυγατρική της Delivery Hero στην Ιταλία). Το δικαστήριο αναγνώρισε την εξαρτημένη σχέση εργασίας και τώρα η εταιρία πρέπει να τους πληρώσει όλα όσα ορίζει η συλλογική σύμβαση εργασίας και να τους καταβάλλει και τα ένσημα για το διάστημα που εργάστηκαν.

Στις 9 Φεβρουαρίου 2023 το δικαστήριο του Μιλάνο δικαίωσε ένα συνάδελφο που είχε προσφύγει για να αναγνωριστεί η εξαρτημένη σχέση εργασίας ως διανομέας της Deliveroo. Η εταιρία υποχρεούται να τον προσλάβει με 40ωρη σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας με όλα τα δικαιώματα που όπως προβλέπονται από την σχετική εθνική συλλογική σύμβαση.

Στην Ισπανία, τέλη Γενάρη 2023 η επιθεώρηση εργασίας της Μαδρίτης επέβαλλε ένα πρόστιμο ύψους 57 εκατομμύρια ευρώ στην εταιρία Glovo. Αντίστοιχα πρόστιμα είχαν επιβληθεί τον Σεπτέμβρη 2022 στη Βαρκελώνη και τη Βαλένθια¹. Προς το παρόν η Glovo έχει συσσωρεύσει πρόστιμα για 205,3 εκατομμύρια ευρώ. Το πρόστιμο αυτό αφορά περίπου 7.000 διανομείς που, σύμφωνα με την επιθεώρηση, δουλεύουν ως “ψευδείς ελεύθεροι επαγγελματίες” και περίπου 800 ακόμα μετανάστες, που εργάζονται ανασφάλιστοι και χωρίς άδεια εργασίας.

Στην Ελλάδα, που οι εταιρείες πλατφόρμες μετράνε πολύ λιγότερα χρόνια βρισκόμαστε σε πιο πρωτόλεια στάδια να αντιληφθούμε τι συμβαίνει. Η απεργία στη Wolt έδειξε τη δυσανασκέτηση των εργαζομένων για τα πλέον χαμηλά μεροκάματα. Έδειξε όμως και μια σειρά από άλλα πράγματα. Στο επάγγελμα της διανομής πλέον οι εργαζόμενοι επιλέγουν να αναμετρούνται με τις εταιρείες με σοβαρούς όρους. Έχει αποκτηθεί μια συλλογική πείρα γύρω από τις απεργιακές μοτοπορείες που καθιέρωσαν οι διανομείς όλα αυτά τα χρόνια μέσα από τους αγώνες του ΣΒΕΟΔ. Υπάρχει πίστη στη δύναμη της απεργίας ως μέσο αγώνα και πίεσης. Οι εταιρείες πλατφόρμες μπορεί να κερδίζουν έδαφος όμως είναι πιο εκτεθειμένες από τη φύση τους. Το εύρος των δυνατοτήτων του αγώνα αυξάνει όταν οργανώνεσαι σε μαζικούς χώρους δουλειάς. Το τυράκι της ελεύθερης βάρδιας και της απρόσωπης εφαρμογής που την ανοιγοκλείνεις όποτε θέλεις θολώνει τα νερά γύρω από την εξαρτημένη σχέση εργασίας που υποκρίπτεται, όμως παράλληλα διευκολύνει την αγωνιστική διάθεση και συσπείρωση των εργαζομένων που μπορούν να επικοινωνούν τις ανησυχίες τους χωρίς την παρουσία του εργοδότη. Η φιλοσοφία του αλγορίθμου αξιολόγησης, που αποτελεί βαλβίδα στρες και πίεσης στους εργαζόμενους μιας δουλειάς που είναι από μόνη της στρεσογόνα, γυρνάει μπούμερανγκ στις εταιρείες όταν έρχεται να αναμετρηθεί με την αλληλεγγύη της κοινωνίας στους αγώνες των διανομέων μέσω της χαμηλής αξιολόγησης της εφαρμογής. Στα τέλη Μάρτη η Wolt αιφνιδιάστηκε από μια απεργία διαρκείας με την καθολική συμμετοχή των εργαζομένων της που τους αντιμετωπίζει ως αναλώσιμο φθηνό εργατικό δυναμικό χωρίς συνείδηση των δικαιωμάτων του. Στα τέλη Μάρτη το “αναλώσιμο εργατικό δυναμικό” έδειξε στην εταιρία τη δύναμή του. Τη δείχνει τον τελευταίο καιρό και στους δρόμους της Λευκωσίας και της Λάρνακας. Και είμαστε ακόμη στην αρχή.

ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ

Μάρτης 2023

“Σαν ταχυμεταφορέας με μηχανάκι δουλεύω από το 2019, σχεδόν 4 χρόνια. Και τα 4 χρόνια στη Γενική Ταχυδρομική. Η σύμβαση μου στην εταιρία είναι 6ήμερη / 40 ώρες. Ξεκίνησα να δουλεύω στο κατάστημα της Αγ. Παρασκευής, μετά της Κατεχάκη, από εκεί της Λαυρίου και τώρα με έχουν στείλει εδώ και κάποιες βδομάδες στην Δραπετσώνα. Όταν ξεκινάς να δουλεύεις ως νέος κούριερ, συνήθως σε χρησιμοποιούν ως «μπαλαντέρ». Οι μπαλαντέρ καλύπτουν τα κενά που προκύπτουν στη δουλειά και αναπληρώνουν τους βασικούς εργαζόμενους όταν παίρνουν τις άδειές τους. Δηλαδή επειδή είσαι καινούργιος και ψάρακας, σου αφήνουν τις δύσκολες παραδόσεις, τους «κακούς» πελάτες κι αυτοί παίρνουν τα δέματα με καλά tips. Εγώ, όταν ξεκίνησα να δουλεύω στην εταιρία, με έστειλαν σε πολλές περιοχές. Το δρομολόγιο μου ήταν η Αγ. Παρασκευή, ο Χολαργός – Παπάγου, το Νέο Ψυχικό και η Ελληνορώσων. Δούλεψα ως μπαλαντέρ για το πρώτο εξάμηνο. Σε κάποια φάση δεν άντεξα, τσακώθηκα και τους ζήτησα συγκεκριμένο δρομολόγιο το οποίο και το κέρδισα.

Η εταιρεία μας παρέχει όλα τα μέσα ατομικής προστασίας (αδιάβροχα, κράνη, γάντια, μπουφάν μηχανής) αφού πλέον έχει γίνει υποχρεωτικός νόμος μετά τις απεργίες της ΣΒΕΟΔ. Όταν βρέχει, η δουλειά πάει τραγικά πίσω. Έχουμε διεκδικήσει μαζί με κάποιους συναδέλφους, σε μέρες με κακοκαιρία να βγαίνουμε μόνο για τις

σημαντικές παραδόσεις, όπως ας πούμε για φάρμακα ή για τις παραλαβές των μαγαζιών, γιατί από εκεί βγάζουν τα λεφτά οι εταιρίες courier. Βρακιά και τέτοια δεν πάμε. Βέβαια, η δουλειά αυτή μετατίθεται την επόμενη μέρα. Σκέψου ότι με τα περσινά χιόνια είχε μαζευτεί ένας όγκος δουλειάς 3-4 ημερών.

Με τον covid και το lockdown, η δουλειά αυξήθηκε κατακόρυφα και η εταιρεία αποφάσισε να προσλάβει κάποιους εργαζόμενους, αλλά με καθεστώς ορισμένου χρόνου, πχ κάποιιοι δίμηνοι, άλλοι μηνιαίοι. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου εμφανίστηκαν ως μια έκτακτη λύση στο lockdown, τώρα όμως αποτελούν καθεστώς για πολλούς. Ο όγκος δουλειάς ήταν τόσο μεγάλος που η εταιρία βρήκε κι άλλους τρόπους για να μπορέσει να ανταπεξέλθει και να αποφύγει ένα black out. Έτσι, μας έδωσαν τη δυνατότητα να δουλεύουμε υπερωρίες αμειβόμενοι με το κομμάτι όπως και ανέθεταν στους ταρίφες και τους οδηγούς τουριστικών mini van την παράδοση των δεμάτων. Εκείνη την περίοδο έβλεπες ουρές από ταξιτζήδες να περιμένουν έξω από τα καταστήματα για να παραλάβουν τα δέματα.

Η πανδημία ήταν κάτι πρωτόγνωρο για όλους μας. Στην αρχή κανείς δεν ήξερε με ποιον τρόπο κολλάς τον ιό, πώς πρέπει να προστατευτείς κλπ. Θυμάμαι ότι τον πρώτο μήνα δεν υπήρχε κάποια οδηγία από την εταιρεία για το πώς θα δουλεύουμε. Δεν υπήρχε δηλαδή μια οδηγία που να λέει ότι εμείς θα αφήνουμε τα δέματα έξω από την πόρτα ή δε θα δίνουμε το κινητό μας στους

πελάτες για τις ηλεκτρονικές υπογραφές. Σκέψου ότι ένας συνάδελφος επειδή πήγαινε κάθε μέρα δέματα στα νοσοκομεία Σωτηρία και Γεννηματά ξεκίνησε να ζητάει από την εταιρία να του δίνουν μάσκες. Και κάπως έτσι, ξεκινήσαμε να πιέζουμε όλοι μαζί του, για να μας παρέχουν όλα τα απαραίτητα μέσα προστασίας από τον ιό.

Το 2019 ξεκινάνε οι μαζικές εκκαθαρίσεις, (από το επιχειρησιακό ΣΕΓΕΤΑ κυρίως), όσων πρωτοστατούν στις προσπάθειες για υπογραφή συλλογικής σύμβασης, με απολύσεις, μηνύσεις και εκδικητικές μεταθέσεις σε άλλα υποκαταστήματα. Προφανώς, όλη αυτή η ιδέα της επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης δεν άρεσε καθόλου στην εταιρία. Οι προσπάθειες για την υπογραφή επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης είναι πολύ σημαντικές, αλλά υπάρχει κι η ανάγκη να μιλήσουμε για τα καθημερινά προβλήματα που προκύπτουν στην δουλειά ενός courier. Και για αυτά, δυστυχώς μέχρι στιγμής, δεν υπάρχει κάποια φωνή ούτε από το επιχειρησιακό σωματείο, ούτε κι από το ΣΕΤΤΕΑ που είναι το κλαδικό. Στις 11 Απρίλη η εταιρία προχώρησε στην απόλυση συναδέλφου από το κατάστημα της Κηφισιάς λόγω της συμμετοχής του στην γενική απεργία της 6ης Απρίλη. Η απόλυση αυτή συνοδεύτηκε με απειλές και σε άλλους απεργούς, καθώς και σε μένα τον ίδιο. Εκείνη την περίοδο κυκλοφορούσε έντονα η φήμη ότι η εταιρία θα πουληθεί σε κάποιον μεγάλο επιχειρηματία ή στην Amazon. Εμείς θορυβηθήκαμε από όλα αυτά, με το εργασιακό μας μέλλον να φαίνεται αβέβαιο και συγκροτήσαμε την Επιτροπή Εργαζομένων Γενικής Ταχυδρομικής.

Φτάνοντας στο σήμερα, η εταιρία έχει πουλήσει τα περισσότερα μαγαζιά που είχε αγοράσει λίγο καιρό πριν από καταχρεωμένους πράκτορες franchise, με πολλούς συνάδελφους να έχουν απολυθεί ή αναγκαστεί να παραιτηθούν. Το ΣΕΓΕΤΑ δεν έχει πάρει κάποια θέση για τις πρακτικές franchising που ακολουθεί η εταιρία. Από τη μία,

μας έλεγαν ότι όποιος συνάδελφος υπογράψει στα νέα franchise καταστήματα είναι βλάκας, από την άλλη, δεν έχουν πει κουβέντα σαν σωματείο για τις δυσμενείς μεταθέσεις που έχουμε υποστεί. Εμένα με έχουν στείλει να δουλέψω από την Αγ. Παρασκευή στη Δραπετσώνα, ενώ θα μπορούσα να δουλέψω σε ένα κοντινότερο κατάστημα της μητρικής. Ένας άλλος συνάδελφος μετατέθηκε από το κατάστημα της Αγ. Παρασκευής σε αυτό της Γλυφάδας. Τον Πειραιώτη τον στείλανε να δουλέψει στην Κηφισιά. Προφανώς όλα αυτά έγιναν ξαφνικά και εκδικητικά, εν μια νυκτί και χωρίς καμία ενημέρωση, με απώτερο σκοπό να παραιτηθούμε για να μην πληρώσουν τις αποζημιώσεις μας.

Στην αρχή βασικό αίτημα της επιτροπής ήταν να μην πουληθούν σε franchise τα μητρικά καταστήματα στα οποία δουλεύαμε. Όταν πουλήθηκε το κατάστημα της Κατεχάκης, την επόμενη μέρα συγκεντρωθήκαμε απ' έξω, ζητήσαμε συνάντηση με την διοίκηση και απαιτήσαμε να ισχύσει ο νόμος. Δηλαδή ο νέος ιδιοκτήτης να απορροφήσει όλο το προσωπικό που δούλεψε εκεί με τους ίδιους όρους και συνθήκες εργασίας. Τίποτα από τα παραπάνω δεν έγιναν, και ο νέος ιδιοκτήτης κράτησε όσους υπέδειξαν οι ρουφιάνοι ότι «αξίζουν» να μείνουν αλλά με μικρότερες απολαβές. Αφού πρώτα όμως παραιτούνταν οικειοθελώς για να μην πληρωθούν οι αποζημιώσεις.

Στη συνέχεια, 15 συνάδελφοι από το κατάστημα της Κατεχάκης προχώρησαμε σε ομαδική καταγγελία στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας για τις εκδικητικές μεταθέσεις, την ελλιπή ενημέρωση μας από την εταιρία και τη μη απορρόφηση μας από τη νέα διεύθυνση. Η εταιρεία επιδιώκει συνεχώς τις αναβολές προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να εξαντλήσει την υπομονή μας και να μας ωθήσει σε παραιτήσεις. Από τους 15 μέχρι στιγμής ένας συνάδελφος έχει παραιτηθεί διότι δεν μπορούσε να δουλέψει μακριά από το σπίτι του λόγω σοβαρής ασθένειας συγγενικού του προσώπου κι άλλος ένας έχει απολυθεί. Προσωπικά πιστεύω ότι μια δικαστική δικαίωση του αγώνα μας θα αφήσει σημαντική παρακαταθήκη για όλους τους εργαζόμενους στις ταχυμεταφορές. Η συνέχεια θα είναι δύσκολη αλλά αυτό δε σημαίνει ότι θα τα παρατήσουμε.

Περισσότερα για το σχέδιο αναδιάρθρωσης της εταιρίας και τις κινητοποιήσεις της επιτροπής των εργαζομένων:

@epitropigentax

ΔΟΥΛΕΥΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ “Ατελείωτο Ελληνικό Καλοκαίρι

Οι «**New Worker Times**» συνομίλησαν με εργαζόμενους στην τουριστική σεζόν. Παρακάτω ακολουθούν τα όσα μας είπαν:

Δεν εργαζόμαστε με «συνθήκες μεσαίων» [...] ούτε «εκβιαζόμαστε» ούτε «εξαναγκάζομαστε» να κάνουμε πράγματα που δεν επιθυμούμε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μας [...] έχουμε κέφι και διάθεση για δουλειά [...] αντιμετωπίζουμε την εργασία μας σαν δική μας δουλειά [...] έχουμε πολύ καλές συνθήκες εργασίας και καλές οικονομικές απολαβές [...] οι συνθήκες εργασίας μας, δεν είναι συνθήκες «μεσαίων» ούτε υφιστάμεθα «βασανιστήρια».

Το παραπάνω απόσπασμα ήταν από την πιο ψεύτικη «αυθόρμητη δήλωση» εργαζομένων της τελευταίας δεκαετίας για τις συνθήκες εργασίας στο beach bar στη Ρόδο.

Το ξέρουν και οι πέτρες. Η δουλειά στην καλοκαιρινή σεζόν συνεπάγεται ατελείωτα ωράρια χωρίς ρεπό, άθλιες συνθήκες διαβίωσης, εργοδοτικούς εκβιασμούς, ψυχολογική εξόντωση μέχρι και σωματική βία. Από την οικογενειακή επιχείρηση μέχρι την ξενοδοχειακή μονάδα, όλη η βιομηχανία του τουρισμού, η ναυαρχίδα της εγχώριας οικονομίας, στηρίζεται στην βαθιά εκμετάλλευση των μεταναστών και των ντόπιων νέων εργαζομένων. Αλλά ας μην τα λέμε εμείς. Σε αυτό το άρθρο παραθέτουμε άλλη μια κατάθεση εμπειρίας εργαζομένων που έχουν βιώσει στο πετσί τους τι εστί δουλειά σεζόν.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ, 32 ΕΤΩΝ, ΣΕΡΒΙΤΟΡΑ

“Δούλεψα σεζόν για 5 συνεχόμενα καλοκαίρια. Μετά τον COVID δεν ξαναδούλεψα”

Εργαζόμουν στη Μύκονο από τα 23 μου, για 5 καλοκαίρια, από το 2014 μέχρι το 2019. Σπούδαζα παράλληλα και την υπόλοιπη χρονιά είχα περιορισμένο χρόνο για να εργαστώ, επομένως ήταν κάτι που με βόλευε. Ίσως πολλοί να επιλέγουν να δουλεύουν σεζόν γι' αυτό το λόγο, επειδή δηλαδή συμπυκνώνουν χρήμα, χρόνο και κούραση. Συνήθως είναι άτομα νεαρής ηλικίας, ενώ οι μεγαλύτεροι συνήθως είναι από παλιά. Είναι πιο δύσκολο να σε πάρουν μετά τα 30. Για τα πιο υποβαθμισμένα πόστα, όπως η λάντζα, επιλέγονται μετανάστες από βαλκανικές χώρες. Βέβαια, τα αφεντικά στη Μύκονο έχουν μια παραπάνω προτίμηση σε όσους ανήκουν στην αλβανική κοινότητα, καθώς εκείνοι μένουν στο νησί και έχουν σπίτια σε αυτό.

Οι εργοδότες δεν σου καλύπτουν τη διαμονή, κι έτσι η συγκατοίκηση με άλλον κόσμο γίνεται μονόδρομος. Το ενοίκιο των 300 ευρώ το μήνα θεωρείται μια «καλή περίπτωση» που μπορεί να σου τύχει. Έχει χρειαστεί να συγκατοικήσω με 3-4 άτομα. Χαμός γινόταν εκεί μέσα. Έχει χρειαστεί σε σεζόν να κοιμάμαι στο ίδιο κρεβάτι με άλλη συνάδελφο.

Και φυσικά προκύπτουν και προβλήματα από τη διαφορά ωραρίου που έχουμε μεταξύ μας, καθώς όταν ο συγκατοικός σου χρειάζεται να ξυπνήσει διαφορετική ώρα για να δουλέψει, ενδεχομένως να επηρεαστεί και ο δικός σου ύπνος από διάφορες παρεμβολές, π.χ. μπορεί να σε ξυπνά ο ήχος του κινητού του άλλου. Υπάρχουν, επίσης, και θέματα με την καθαριότητα.

Το ωράριο που θα εργαστείς διαφέρει ανάλογα με το μαγαζί. Εγώ δούλεψα σ' ένα εστιατόριο που άνοιγε στις 17:30 κι τελειώναμε 01:30 μίνιμουμ με 04:00 τα ξημερώματα. Σε γενικές γραμμές, αυτό ήταν το ωράριο, με εξαίρεση κάποιες περιπτώσεις που μας είχαν φωνάξει για κάποιες έξτρα εργασίες πριν τη δουλειά, οι οποίες και ήταν απλήρωτες. Αυτό ίσως ισοσταθμιζόταν κάπως από τα tips, που ήταν σχετικά καλά.

Δουλεύεις και τις 7 μέρες της εβδομάδας, ενώ τα συνολικά ρεπό σου από τον Ιούνιο μέχρι το Σεπτέμβριο είναι το πολύ τρία. Για νυχτερινά και προσauxήσεις δεν το συζητάμε καν. Φυσικά, τα ένσημα που σου κολλάνε είναι μισά. Αν ερχόντουσαν ελεγκτές, έπρεπε να κρυβόμαστε και να παριστάνουμε τους πελάτες. Και φυσικά αυτά τα ανεχόμασταν λόγω των tips.

Στη Μύκονο, τους πελάτες τους σιχαινόσουν. Γιατί ο άλλος, που ερχόταν να τον σερβίρεις μπορεί να ήταν κάποιος πρίγκιπας στα Αραβικά Εμιράτα, κάποιος εφοπλιστής Έλληνας, κάποιο φωτομοντέλο, κλπ. Τέτοιου τύπου πελάτες σύχναζαν εκεί. Η μουσική έπαιζε σε φουλ ένταση, με αποτέλεσμα να ηχεί στα

αφτιά σου σε τέτοιο σημείο που εγώ είχα πάθει και μερική ρήξη τυμπάνου. Οι πελάτες χόρευαν πάνω στα τραπέζια, πάταγαν τους αστακούς με τα παπούτσια, λουζόντουσαν με σαμπάνιες, γδυνόντουσαν, έκαναν σεξ στις τουαλέτες.. Συνέβαιναν τέτοια πράγματα σε μεγάλο βαθμό. Υπήρχαν πελάτες που είχαν θωπεύσει εργαζόμενες. Στο μαγαζί υπήρχε και άνθρωπος, από το επιτελείο των αφεντικών, ο οποίος κάθε φορά που έπινε γινόταν μια γλίτσα και μισή. Του είχα πει να μαζευτεί κάποιες φορές. Δεν απουσιάζει από κανένα χώρο εργασίας αυτό εν τέλει... Δυστυχώς.

Γενικά, δύσκολα καταγγέλλει κάποιος τον εργοδότη του στη σεζόν γιατί φοβάται τις συνέπειες. Καταγγελία σημαίνει το να κλείνεις την πόρτα στη δουλειά. Όχι μόνο για το συγκεκριμένο μαγαζί που κατήγγειλεις αλλά και για άλλα. Γενικά, όλοι κάνουμε τουμπεκί μέχρι εκεί που δεν αντέχουμε άλλο. Αυτή είναι η συνθήκη, δυστυχώς. Κανονικά αυτοί θα έπρεπε να ψάχνουν υπαλλήλους με το κιάλι.

Πολλή δουλειά, πολλή κούραση, πολύ ξενύχτι, πολλή ένταση από τη δουλειά, με συνέπεια μετά να μη μπορείς να κοιμηθείς εύκολα. Επίσης, ρουτινιάζεις, δεν έχεις προσωπική ζωή και είσαι μακριά από φίλους. Εγώ ήμουν τυχερή, αλλά γενικά στο συγκεκριμένο νησί παίζουν και άλλες καταστάσεις πολύ πιο άγριες, όπως το να δουλεύεις σε μαγαζί που πρέπει να πατάς στην καυτή άμμο για να σερβίρεις, να έχεις σπαστό ωράριο, να έχεις πρόστιμα αν κάνεις κάποιο λάθος πάνω στη δουλειά. Είναι μύθος ότι έχεις χρόνο να κάνεις διακοπές παράλληλα με τη δουλειά. Ακόμα και στις σχέσεις που δημιουργείς στη σεζόν, είτε φιλικές είτε ερωτικές, υπάρχει αυτό το καθεστώς της χρονικής πίεσης. Πρέπει να γίνονται όλα γρήγορα. Ο κόσμος κάνει καταχρήσεις γιατί κάπως πρέπει να αποφορτιστεί.

Όποιος θέλει να πάει σεζόν... καλά θα κάνει να το σκεφτεί πολύ καλά πρώτα, να δει αν έχει τις ψυχικές αντοχές για κάτι τέτοιο. Κι αν έχεις περάσει και κάποια ηλικία σου βγαίνει εντονότερα η σωματική καταπόνηση. Εγώ δηλαδή απέκτησα διάφορα σωματικά προβλήματα, όπως αυχενικό.

Μετά τον COVID δεν ξαναδούλεψα. Απ' όσο ξέρω, πέρα απ' τη δυσκολία του ότι έπρεπε να φορούν όλη την ώρα μάσκα οι εργαζόμενοι και να κάνουν τεστ ή να είναι εμβολιασμένοι, έπεσαν κι άλλο τα μεροκάματα. Το κακό παράγινε. Κοιμόντουσαν 8 άτομα στο ίδιο σπίτι.

Όλες εξαντλούνταν ψυχικά και σωματικά, ενώ κάποιοι εμφάνιζαν τενοντίτιδες στα χέρια, φλεβίτιδες στα πόδια, κλπ. Είχαμε συνάδελφο που δούλευε ενώ είχε παράλληλα γαστρεντερίτιδα. Νομίζω ότι ο κόσμος από ένα σημείο και μετά απλά κατάλαβε ότι δεν πολυαξίζει η σεζόν. Πιθανότατα να προτιμά να κάτσει στον τόπο του, ούτως ώστε να μην έχει και τα αυξημένα έξοδα ενοικίου που υπάρχουν στη σεζόν, τα οποία δε τα πληρώνει κανείς. Ανάμεσα στην ψυχική του υγεία και τα χρήματα, ο κόσμος επιλέγει το πρώτο.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ, 33 ΕΤΩΝ, ΜΑΓΕΙΡΑΣ

“Μια φορά δούλεψα σεζόν και το μετάνιωσα”

Δούλεψα πρώτη φορά σεζόν το καλοκαίρι του 2021. Ήμουν 31 ετών και ο βασικός λόγος που πήγα να δουλέψω εποχικά ήταν η ανάγκη να μαζέψω γρήγορα λεφτά. Θα δούλευα σαν μάγειρας σ' ένα μαγαζί στην Κύθνο από τις αρχές Μαΐου μέχρι τα μέσα του Σεπτεμβρίου. Τη δουλειά την βρήκα από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη, που ήταν και σεφ του μαγαζιού, με τον οποίο είχαμε δουλέψει στο παρελθόν σε άλλο μαγαζί στην Αθήνα.

Μόλις έφτασα στο νησί, τ' αφεντικό μας έβαλε όλους να κάνουμε τα μαστορέματα του μαγαζιού όπως βαψίματα, στοκαρίσματα και κουβαλήματα. Μετά από αυτά έπιασα κανονικά τηγάνι. Για τους πρώτους δυο μήνες δούλεψα δώδεκα ώρες την ημέρα, εφτά στα εφτά χωρίς ρεπό. Τον Ιούλιο κατέφθασε ο περισσότερος κόσμος στο νησί και τότε ξεκίνησε ο κακός χαμός.

Δούλεψα όλη την ημέρα. Ξεκίναγα 8:30 το πρωί και τελείωνα 2:30 το βράδυ, έχοντας μόνο μισή ώρα διάλλειμα. Στο διάστημα αυτό, έτρεχα να προλάβω να κάνω ένα μπάνιο και να κλείσω για λίγο τα μάτια μου.

Στην κουζίνα δουλεύαμε 4 άτομα, δυο μάγειρες και 2 λαντζιέρηδες μαζί και τ' αφεντικό που κλασσικά δεν έκανε τίποτα. Από την αρχή ζητήσαμε να φέρει ακόμη έναν μάγειρα γιατί δεν θα έβγαине η δουλειά. Μετά από πίεση, έφερε τον αδελφό του να βοηθήσει.

Στο κομμάτι του μισθού είχα συμφωνήσει αρχικά 1300 ευρώ το μήνα, αλλά βλέποντας ότι η δουλειά ήταν πολύ περισσότερη, ζήτησα 200 ευρώ αύξηση, την οποία και πήρα. Παρόλα αυτά, αν τα βάλεις κάτω, με βάση τις ώρες που δούλεψα το μεροκάματο έβγαине 3 ευρώ την ώρα.

Το σπίτι που μας έδωσε το αφεντικό για να μείνει το προσωπικό ήταν πενταβρῶμικο και δεν είχε δωμάτια. Είχαμε κρεμάσει κάτι σεντόνια σαν παραβάν, για να διαμορφώσουμε κάπως τη διαρρύθμιση του

χώρου. Το δικό μου κρεβάτι βρισκόταν στην κουζίνα, ακριβώς δίπλα από το κοινόχρηστο πλυντήριο ρούχων, συνεπώς κάθε φορά χρειαζόταν να συνεννοούμαι με τους συγκατοίκους για το πότε πρέπει να βάζουν μπουγάδα. Επίσης κοιμόμασταν σε κάτι στρώματα, τα οποία το προηγούμενο διάστημα ήταν παρατημένα σε ταράτσες σπιτιών.

Μετά από μια εξαντλητική μέρα στην δουλειά αυτό που έχει ανάγκη ο καθένας και η καθημία είναι η ιδιωτικότητα. Ένας προσωπικός χώρος για να ξεκουραστείς. Εμείς δεν είχαμε ούτε αυτό.

Κατά βάση ο κόσμος που δουλεύει σεζόν, είναι νεαρής ηλικίας. Για έναν νέο εργαζόμενο που δεν έχει ξαναδουλέψει και δεν έχει ξαναπάσει χρήματα στα χέρια του, τα 5 και 6 χιλιάρικά μαζεμένα στο τέλος του φαίνονται πάρα πολλά. Αυτό όμως είναι μια αυταπάτη, γιατί στο τέλος το μεροκάματο βγαίνει το ίδιο ή και χειρότερο με αυτό που παίρνεις και στην Αθήνα.

Οι έλεγχοι του ΣΕΠΕ και του ΙΚΑ στο νησί ήταν ανύπαρκτοι. Είναι γνωστό ότι οι εργοδότες φροντίζουν να «λαδώνουν» τους ελεγκτές. Επίσης είναι καλά δικτυωμένοι μεταξύ τους μέσα από groups στο viber κι έτσι μαθαίνουν την ώρα που αποβιβάζονται στο νησί για έλεγχο.

Η «μαγική» εμπειρία της σεζόν τελείωσε 15 μέρες νωρίτερα από το συμφωνημένο, καθώς σηκώθηκα και έφυγα μετά από μια τραμπούκικη επίθεση με απειλή μαχαιριού που δέχτηκε συνάδελφος από τον αδελφό του αφεντικού.

Όταν αποφασίζεις ότι θα δουλέψεις σεζόν πρέπει να γνωρίζεις ότι θα στερηθείς για κάποιους μήνες τα αγαπημένα σου πρόσωπα και ότι θα βρεθείς σε ψυχολογική ή σωματική κατάπτωση. Έχει πολλή ένταση, καθόλου ανάπαυση και λίγα λεφτά. Πιστεύω ότι δεν αξίζει να δουλεύεις σεζόν με αυτούς τους όρους. Μετά την πανδημία ο κόσμος το αντιλήφθηκε και τους γύρισε την πλάτη. Και για αυτό τον λόγο υπάρχει μεγάλη έλλειψη εργατικών χεριών στον κλάδο. Πάνω σε αυτή την νέα κατάσταση που έχει δημιουργηθεί μπορούμε να διεκδικήσουμε καλύτερους όρους εργασίας στην σεζόν.

Έπεσε και επίσημα, τον Μάιο του 2023, η αυλαία της εργατικής συνέλευσης στα Β/Α, “νομάδες”. Οι άνθρωποι που συγκρότησαν την συνέλευση και οργανώθηκαν σ’αυτήν, κουβαλούσαν στις αποσκευές τους μπόλικη και συμπυκνωμένη εμπειρία από το κίνημα 2010-2012. Ήρθαν ακόμη πιο κόντα μετά την δολοφονία του Φύσσα και την αντιφασιστική δράση αλλά και την καμπάνια #free5. Οι νομάδες έζησαν στο πετσί τους την οικονομική κρίση και την κατάργηση των ΣΣΕ, εργάζονταν σε επισφαλείς συνθήκες και ζούσαν όλοι τους στα βορειοανατολικά προάστια της Αθήνας.

Όλα αυτά αποτέλεσαν και την βάση για να γίνει αυτή η σταθερή, γειωμένη και συνεπής πολιτική δουλειά ενός “σωματίου γειτονιάς”. Ασχοληθήκαν σε βάθος με το ζήτημα της υποδηλωμένης εργασίας και έδωσαν παράδειγματα αγώνα ενάντια σε απολύσεις έξω από την παραδοσιακή συνδικαλιστική μορφή. Κατάφεραν να αφήσουν μια σημαντική παρακαταθήκη στις περιοχές που είχαν παρουσία και δράση και για αυτό η διάλυση τους ως συλλογικότητα αποτελεί απώλεια για το κίνημα.

Αναδημοσιεύουμε την απόφαση για την αυτοδιάλυση της συνέλευσης. Μπορείτε να την βρείτε κι εδώ:

nomades.espiivblogs.net

ΜΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΟΥ ΑΡΓΗΣΕ

Η συνέλευση μας ξεκίνησε τα πρώτα της βήματα το καλοκαίρι του 2016, σε μια περίοδο κινηματικής ύφεσης και ιδιώτευσης με αφορμή ένα κάλεσμα “για τη δημιουργία συνέλευσης σε σχέση με τα εργασιακά ζητήματα στα βόρεια”. Ο κόσμος που ανταποκρίθηκε στο συγκεκριμένο κάλεσμα έβαλε μπροστά την ίδια του την εμπειρία στην μισθωτή εργασία και την εκμετάλλευση καθώς και την δυναμική των διεκδικήσεων μέσα από τους αγώνες.

Έτσι δημιουργήθηκαν λοιπόν οι νομάδες, μια συνέλευση που έβαλε δημόσια την εργατική τάξη και τις ανάγκες της σε πρώτο πρόσωπο με σκοπό να την αναδείξει ως μια υπολογίσιμη κι αυτόνομη δύναμη στις γειτονιές και τα αφεντικά των βορειοανατολικών προαστίων της Αθήνας.

Μέσα στην εξαετή πορεία μας, ως νομάδες, στηρίξαμε αγώνες εργαζομένων (Goody's, Dominos) και προχωρήσαμε σε καμπάνιες για ζητήματα που θεωρήσαμε καίρια για εμάς τις ίδιες και την τάξη μας όπως είναι η αδήλωτη εργασία και το παρατηρητήριο εργοδοτικής αυθαιρεσίας. Προχωρήσαμε σε αμέτρητες εξορμήσεις σε χώρους δουλειάς, οργανώσαμε διαδηλώσεις, μοτοπορείες, ανοιχτές συζητήσεις και εκδηλώσεις. Σε στιγμές πανδημίας, στεγαστικής κρίσης και πληθωρισμού ήρθαμε σε συντονισμό και συμπράξαμε με άλλες συλλογικότητες από την Αθήνα για τα ζητήματα της δημόσιας περίθαλψης, των υψηλών ενοικίων και της ακρίβειας.

Όλα αυτά τα χρόνια είχαμε τις νίκες μας, τις ήττες μας, τις συμμαχίες μας, τις κόντρες μας και το βασικότερο, είχαμε ο ένας την άλλη.

Όμως η έλλειψη κοινών τόπων στις ιδέες μας και το γεγονός ότι πολλοί-ες από εμάς δεν μένουν πλέον σε αυτές τις γειτονιές είναι που μας οδηγούν, εν τέλει, να διακόψουμε τη λειτουργία της συνέλευσης. Το σημαντικό για εμάς τώρα είναι να δώσουμε χώρο και χρόνο σε νέα εγχειρήματα που θα προκύψουν, θα πειραματιστούν και θα αποτελέσουν εργαστήρια κοινωνικής – εργατικής αυτοοργάνωσης και αγώνα σε έναν κόσμο διαρκούς κρίσης, αβεβαιότητας και προκλήσεων.

**Νομάδες | Εργατική συνέλευση
στα Βορειοανατολικά**

[2016-2022]

«Κάτι παραινώ»

Σαν στήλη άλατος παρακολουθούσα τη Κατερίνα, που εκείνη την ώρα ταχτοποιούσε τα νερά στην αποθήκη, να μου λέει ότι πήρε το εποχικό επίδομα. Δουλεύουμε μαζί δυο χρόνια τώρα και είναι κι εκείνη όπως εγώ. 8ωρο πενήνήμερο που ουκ ολίγες φορές γίνεται 9ωρο ή 10ωρο. Αποκλείεται σκέφτηκα να δικαιούται το εποχικό με τα ένσημα που παίρνουμε. Η αλήθεια είναι ότι δεν δηλώνομαστε και φουλ, αλλά και πάλι, θα έπρεπε να έχει πολύ λιγότερα ένσημα από μένα για να το πάρει.. Πράγματι.. Εκείνη είχε φροντίσει να ζητήσει από την υπεύθυνη να δηλώνεται λιγότερο ώστε να καταφέρει να πάρει το επίδομα αυτό.

500 ευρώ

Το τίμημα; Θυσίασε τα πολύτιμα ένσημά της, τα οποία τα έχει δουλέψει φυσικά, και μείωσε το ποσό από τα δώρα των Χριστουγέννων και του Πάσχα, που μαζί με το επίδομα καλοκαιριού θα της έβγαιναν 2 μισθοί έξτρα το χρόνο. Για τα 500 ευρώ που κατάφερε έχασε πάνω από το μισό ποσό από τα δώρα..

Σαν στήλη άλατος την παρακολουθούσα να μου εξηγεί ότι τη συμφέρει γιατί έβγαλε έτσι κάτι παραινώ..

Η Κατερίνα δεν είναι από τους ανθρώπους που θα αποκαλούσες αφελή ή κορόιδο. Μάλιστα είναι πανέξυπνη. Γι αυτό και βρίσκεται σε αυτό το πόστο. Τα πόστα. Ταμείο – μπουφέ – καφέδες. Βγάζει δουλειά για 3 άτομα. Ώρες ώρες τη φαντάζομαι σαν τη θεά Κάλη με 10 χέρια να κάνει απόλυτα συντονισμένες κινήσεις ενώ ταυτόχρονα μου μιλάει, βάζει μια τυρόπιτα, χαϊρετάει τον νεοφερμένο πελάτη, δίνει τα ρέστα στον μπροστά, αναγγέλλει

την επόμενη παραγγελία και περνάει την παραγγελία απ' το efood σε κλάσματα του δευτερολέπτου ενώ διορθώνει την κοτσίδα της με μια γρήγορη και ευέλικτη κίνηση. Έτοιμη να φύγει να κατεβάσει και μια δόση γουατεμάλα. Κάθε φορά που έχει ρεπό το υπόλοιπο προσωπικό δεινοπαθούμε να βγάλουμε τη δουλειά καθώς δεν έχουμε τα skills για κάτι τόσο πολύπλοκο. Να μην τα πολυλογούμε η τύπισσα είναι πολυεργαλείο.

Πως είναι λοιπόν δυνατόν να θεωρεί ότι όλη αυτή η ιστορία με το επίδομα τη συμφέρει; Γιατί τέτοια αφέλεια;

Το συλλογίζομαι λιγάκι.. Δεν είναι αφέλεια, είναι άγνοια. Μια νέα κατάσταση που επικρατεί στους εργασιακούς κύκλους τα τελευταία 15 χρόνια. Είμαστε μια γενιά που δεν έχει πάρει ποτέ δώρα και φουλ ένσημα στο χώρο εργασίας. Που συνάπτει σύμβαση με τον εργοδότη χωρίς να της ζητείται να την υπογράψει και που δεν έχει δει εξοφλητική αποδοχών ούτε ζωγραφιστή. Είμαστε μια γενιά που συνηθίσαμε αλλιώς.. Σαν στήλη άλατος με κοιτούσε ο πατέρας μου όταν του έλεγα ότι εννοείται πως η καλοκαιρινή μου άδεια δεν είναι μετ' αποδοχών, συνειδητοποιώντας ότι για να με κοιτά με αυτόν τον τρόπο δεν ήταν πάντα αυτονόητο... το αντίθετο μάλιστα. Αυτονόητο ήταν να παίρνεις άδεια μετ' αποδοχών, όπως και το να παίρνεις αποζημίωση αν δεν πάρεις όλη

την άδειά σου μες το έτος. Αλλά το κυριότερο, αυτονόητο ήταν να γνωρίζεις ότι τα δικαιούσαι όλα αυτά. Πόσα έχουν αλλάξει, τίποτα δεν κρατήσαμε.. Για μας, το να είναι έστω και λίγο τυπικό το καθεστώς μας φαίνεται περίεργο, ίσα ίσα σε πολλούς δημιουργεί και προβλήματα. «Φτου σου δεν πιάνω το μέγιστο όριο των ενσήμων για το εποχικό! Έπρεπε να χω λιγότερα.» – “Να πω στο boss να με προσλάβει μαύρα για λίγο (ή και για πάντα) να μη χάσω το επίδομα ανεργίας.” – και φυσικά, τα αφεντικά κάνουν... party!

Είναι και ο μισθός τόσο χαμηλός μπροστά στις καθημερινές ανάγκες, που απλά κυνηγάμε το άμεσο χρήμα από επιδόματα, ακόμη και αν σε βάθος χρόνου βγαίνουμε ζημιωμένες.

Επίδομα ενοικίου, επίδομα αναστολής, εποχικό επίδομα. Αντί να κυνηγάμε να πληρωνόμαστε σωστά! Άγνοια, αυτό είναι που μου χτυπάει περισσότερο απ' όλα. Ότι αγνοούμε τι είναι για το συμφέρον μας και τι όχι.

Αξίζει να αναρωτηθούμε, γιατί μας δίνουν επιδόματα για να τα βγάζουμε πέρα, αντί να αυξήσουν τους μισθούς μας; Γιατί μας δίνουν επιδόματα για να ζήσουμε και όχι μισθό για να ζήσουμε;

Γιατί όταν ο μισθός μειώνεται μειώνονται και οι εισφορές συνολικά. Μειώνονται τα δώρα,

η ασφάλιση και ενώ μπορεί να καταφέρει κανείς να πάρει αρκετά επιδόματα ώστε να συμπληρώνει ένα ποσό που να τα βγάζει πέρα χωρίς να πολύ διαμαρτύρεται, το κράτος και οι επιχειρηματίες στο τέλος του χρόνου έχουν μειώσει το κόστος εργασίας.

Γιατί τα επιδόματα είναι έσοδα μεν, όμως δεν είναι μισθός. Ο μισθός είναι μια σταθερά, την οποία πρέπει να κρατάμε ψηλά. Τα επιδόματα από την άλλη δίνονται από το κράτος ως ξεροκόμματο όταν το μηνιάτικο δε φτάνει και στην ουσία πλαισιώνουν την επίθεση που δέχεται ο μισθός μας. Επίσης είναι ένα είδος bonus. Σήμερα υπάρχει αύριο δεν υπάρχει, σήμερα έχει μια τιμή, αύριο έχει μια άλλη τιμή. Σε αντίθεση με το μισθό, ένα επίδομα είναι εύκολα μεταβλητό. Αυτές οι περιβόητες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας για τις οποίες παλεύουν πλήθος από σωματεία δεν είναι κάτι παλαιολιθικό. Πρόκειται για τον τρόπο να διασφαλίζουμε οι εργαζόμενοι συλλογικά έναν αξιοπρεπή μισθό, που να μη μπορεί να επηρεαστεί από το πόσα επιθυμεί να δίνει ο εκάστοτε εργοδότης. Δεν είναι τυχαίο πως όπου υπάρχουν ατομικές συμβάσεις εργασίας οι μισθοί είναι πολύ χαμηλότεροι και συνεπώς το κυνήγι των επιδομάτων απαραίτητο για την επιβίωση. Όμως αυτό είναι ένα άλλο κεφάλαιο..

Εποχικό επίδομα.. Δε γίνεται, θα την πιάσω αύριο να της τα πω..

Σε μια προσπάθεια να ρίξουμε μια ματιά στην εργασιακή πραγματικότητα που βιώνουν οι εργαζόμενοι διανομείς σε εταιρείες πλατφόρμες στην Ιταλία υποτιτλίσαμε το βίντεο “RIDERS, vivere e lottare a Milano | VOLUME I: we need a better life”. Παραγωγή: B3 (@black_blockbuster)

ΣΤΗΝ ΟΥΡΑ ΕΝΟΣ ΑΤΜ

22 Δεκεμβρίου 2022

Στέκομαι στην ουρά ενός ΑΤΜ. Μπροστά μου έχω καμιά δεκαριά άτομα, αλλά δε μ' ενοχλεί. Σήμερα δε βιάζομαι καθόλου να φτάσω στο μηχανήμα..

Έχω έρθει να τραβήξω το Δώρο Χριστουγέννων για να το επιστρέψω στον εργοδότη μου.. Ποιος; Εγώ! Δεν το πιστεύω! Το είχα ακούσει στις ειδήσεις ότι συμβαίνει και πάντα σκεφτόμουν πως όσοι υπάλληλοι το δέχονται δεν έχουν ίχνος αξιοπρέπειας. Και τώρα να 'μαι.. Πέντε μέτρα από ένα ΑΤΜ, να ετοιμάζομαι για την πιο εξευτελιστική ανάληψη της ζωής μου..

Τι να έκανα όμως; Όλοι οι υπόλοιποι στη δουλειά το θεωρούν αυτονόητο. “Έτσι κάνουμε εδώ”, “είναι στη συμφωνία ότι δε δίνει Δώρα”, “το ξέραμε από την αρχή”. Αλήθεια τώρα; Πρώτον, δε θυμάμαι να με ρώτησαν ποτέ αν συμφωνώ, απλά μου ανακοίνωσαν ότι τα Δώρα δεν καταβάλλονται. Κι έπειτα, τι σόι συμφωνία είναι αυτή, που αν δεν τη δεχθείς δε θα σε προσλάβει; Δεύτερον, πότε συμφωνήσαμε ότι θα του προσφέρουμε και κάλυψη να φαίνεται ότι πήραμε το Δώρο; Αν δε θες να το δώσεις να πάρεις και την ευθύνη. Μαλάκα..

Αχ, πόσο θα βοηθούσε αν του αρνούμασταν όλοι μαζί..

Η ουρά έχει προχωρήσει. Επτά άτομα μπροστά μου. Αρχίζω και κάνω σκέψεις μήπως το αποφύγω. Το μυαλό μου στροφάρει, προσπαθώ να φτιάξω ένα σχέδιο. Να αποφύγω να το δώσω παριστάνοντας ότι το ξεχνάω συνέχεια, ή μήπως να τον πιάσω ευγενικά να του εξηγήσω ότι χρειάζομαι τα χρήματα; Διάφορα σενάρια περνούν απ' το μυαλό μου. Όλα καταλήγουν με εμένα στο τέλος να χάνω τη δουλειά μου. Φοβάμαι. Το παραδέχομαι..

Τρία άτομα μπροστά μου. Πότε πρόλαβαν ρε γαμώτο δεν έχω αποφασίσει τι θα κάνω..

Άραγε αυτός δε φοβάται; Είναι τόσο σίγουρος ότι δεν πρόκειται να τον καταγγείλει κανείς; Ειδικά αυτό με το Δώρο είναι λείει ποινικό αδίκημα. Εγώ ρισκάρω να χάσω μια δουλειά του ποδαριού, που άλλες τόσες παίζουν ένα σωρό.. Εκείνος ρισκάρει να ζημιωθεί η επιχείρησή του.. και μετά θα τρέχει

να τα μπαλώσει.. Εάν φοβόταν δε θα δίσταζε έστω και λίγο να ζητήσει κάτι τέτοιο;

Και ξάφνου καταλαβαίνω. Συνειδητοποιώ, ότι όποιος κρατάει τα ηνία του φόβου ελέγχει και την κατάσταση. Αν τους δίναμε την πιθανότητα της αποτυχίας; Δε χρειάζεται να το κάνουν πολλοί από μας. Μόνο να ξέρουν ότι υπάρχει η πιθανότητα να πέσουν σε εργαζόμενο διατεθειμένο να τους καταγγείλει. Αυτό φτάνει για να μαζετούν. Η ζυγαριά γυρίζει, ο φόβος μου μειώνεται, νιώθω άλλος άνθρωπος. Ρε λες να το κάνω; Να τον καταγγείλω; Χα! Αυτό θα ήταν ανατροπή! Plot twist. Να πάω να βρω το σωματείο μου. Σίγουρα σε κάποιο θα ανήκω, να με βοηθήσουν, θα έχουν την εμπειρία. Ανυπομονώ να δω τα μούτρα του όταν του 'ρθει η καταγγελία! Θεέ μου τι λύτρωση!

— Τελείωνε ρε φίλε!

Έχει έρθει η σειρά μου και δεν το πήρα χαμπάρι. Άραγε πόση ώρα στέκομαι έτσι; Μάλλον αρκετή.. ο κόσμος που έχει μαζευτεί πίσω μου φαίνεται εκνευρισμένος.

— Τι θα γίνει θα προχωρήσεις;!

— Εγώ; Εε ναι.. Δηλαδή όχι! Όχι δεν το χρειάζομαι τελικά, περάστε!

Απομακρύνομαι αφήνοντας πίσω μου τον κόσμο να κουνάει το κεφάλι του με το πόσο γαϊδούρι είμαι.. Ψάχνω στο κινητό για την πλησιέστερη επιθεώρηση εργασίας. Μα τι κάνω; Χαχα! Έχω τρελαθεί εντελώς;! Λίγο νωρίτερα με έλουζε κρύος ιδρώτας. Κι όμως τώρα το βήμα μου είναι σίγουρο, νιώθω ελεύθερος, περήφανος για την απόφαση μου! Δε χρειαζόμαστε πολλοί. Λίγοι φτάνουμε για να σπείρουμε την αμφιβολία. Να φοβούνται οι εργοδότες να αυθαιρετούν μπροστά στην πιθανότητα οι εργαζόμενοι να αντιδράσουμε. Να σκέφτονται: “Κι αν με καταγγείλει κανείς;”

Σκέφτομαι πως ίσως να διακινδυνεύω τη δουλειά μου. Θα κρατήσω όμως σίγουρα την αξιοπρέπειά μου και θα δώσω την ευκαιρία στον εργοδότη μου να νιώσει, πώς είναι να τον λούζει εκείνον κρύος ιδρώτας, να χει κάτι να θυμάται πρώτου τολμήσει να το ξανακάνει.

Κι άσε που...

...θα μου μείνει και το Δώρο.

